T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 288
KARAR NO : 2015 / 305
KARAR TR : 4.5.2015

ÖZET : 5188 sayılı Yasanın 20/f maddesi uyarınca idari para cezası verilmesi sonrasında, davalı kurumca ödenen bedelin tahsili için kurumda görevli davacı ve arkadaşlarına kusurlu oldukları gerekçesi ile rücu edilmesi sonrasında, tazmine konu miktarın maaşından kesinti yapılmak suretiyle tahsiline rıza gösteren davacı tarafından, bu paranın faizi ile birlikte kendisine iadesi istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

-
-

K A R A R

-

Davacı :N.Ş. adına Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası
Vekilleri :Av.N.D. & Av.B.D.
Davalı :Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü
Vekili :Av. G.P.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Hoca Ahmet Yesevi Yurdu Müdürlüğünde Kadro artırım talebinde bulunulması üzerinde konu hakkında İl Emniyet Müdürlüğü Özel Güvenlik Şube Müdürlüğü görevlileri tarafından Atatürk Öğrenci Yurdu Müdürlüğü güvenlik birimi kadrosunda çalıştırılan Ednan Kaya ve Yaşar Çoban isimli özel güvenlik görevlilerinin işten ayrılma bildirimlerinin yapılmadığının ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair kanunun "kimlik" başlıklı 12.maddesinde yer alan; "Herhangi bir sebeple görevinden ayrılan özel güvenlik görevlileri işveren tarafından onbeş gün içinde valiliğe bildirilir." hükmüne uyulmadığının tespit edildiğini, tespit edilen hususla ilgili olarak İl Emniyet Müdürlüğü tarafından Atatürk Öğrenci Yurdu Müdürlüğü'nden 15 gün içinde savunmasını sunması istenmiş, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar kurumu tarafından sunulan savunma Valilik tarafından kabul edilmediğini, aynı şekilde Zübeyde Hanım Yurdu(Bornova Kız), Ege Yurdu ve H.A.Tatari Yurtlarından ayrılan personellerin çıkış bildirimlerinin yapılmaması ve Kredi Yurtlar Kurumunun kadrolu personel kadrosunun artırılışının onaylanmasının yeterli olacağı düşünülmesi nedeniyle sehven unutulduğu" şeklindeki 21.10.2013 gün ve 4986 Sayılı savunmasının yeterli görülmediğini, bu nedenlerle davalı kurum aleyhine 5188 sayılı yasanın 12.maddesinin ihlali nedeniyle 20.maddenin (f) bendi uyarınca 1.465,27.TL. x 4 =5.861,08.TL. idari para cezası uygulandığını, H.A.Yesevi Yurdunda işe başlama bildirimi yapılmadığından 5188 sayılı yasanın 11.maddesi ihlal edildiğinden 20.maddenin (f) bendi uyarınca 1.465,27.TL. idari para cezası ile toplam 1.65,27 x 5 =7.326,25.TL. nin ödemenin tebellüğ tarihinden itibaren 1 ay içinde denmesi halinde 3A oranında yani (7.326,25 = 3/4) 5.494,76.TL. olarak ödenebileceği, ödemenin davacı üyenin de aralarında bulunduğu personelin maaşından kesilerek tahsilinin yapılmasının KYK İzmir Bölge Müdürlüğünün 06.02.2014 gün ve 57655993/952-06.04 yazısı ile kararlaştırıldığını tebliğ edilen 08.04.2014 tarih ve 342003868849.01.534 sayılı 915,79.TL. ana para, 14,65.TL. yasal faiz olmak üzere toplam 930,44.TL. nin ödenmesi davacıdan talep edildiğini,

Kredi Yurtlar Kurumu İzmir Bölge Müdürlüğü'nün 06.02.2014 gün ve 57655993/952-06.04 yazısı içeriğinde; kurum yetkilileri kontrollerde Genel Müdürlüğün ekte örneği sunulu bulunan B.08.1.KYK.0.71.00.05/4000-144/7002-44376 sayılı talimatına rağmen göreve başlayan veya herhangi bir nedenle görevinden ayrılan özel güvenlik görevlilerinin 15 gün içinde Valiliğe bildirim talimatının dönemin yoğun işleri sebebiyle sehven yapılmadığı ve sorumluların ise Bölge Müdürü Vekili Yakup Karaca, Personel Şube Müdürü Ali Altundağ. İdari İşler Şube Müdürü Bülent Avdal, Koruma ve Güvenlik Şefi Ömer Demirel, Personel Şefi Nurten Şenol, Bilgisayar İşletmeni Ayla Kaya ile Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni olarak Türkan Yıldırım'ın sorumlu olduğu hususlarına yer verildiğini;

Davaya konu olayla ilgili sorumluluğun yasal mevzuat hükümleri gereğince Koruma ve Güvenlik Şefliği, İdari işler ve Personel Müdürlüğü ve Bölge Müdürlüğünü ilgilendiğini, bu nedenle davacı ile ilgisi olmadığını, davacının maaşından haksız olarak kesinti yapıldığını;

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu ile Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelikte; yer alan hükümler itibariyle kamu kaynağında meydana gelen eksilmenin kamu zararı olarak nitelendirilmesi halinde kamu zararına neden olan yersiz ödemelerin tahsili için öncelikle yersiz ödemeye neden olan ilgili personelin rızaen ve sulh yolu ile ödeme yapması gereğinin kendisine tebliğ edileceği, ilgili personelin rızaen ödememesi durumunda 2004 sayılı İcra İflas Kanuna göre takip yapılacağı. İcra İflas kanununa göre ilamlı icra yoluna başvuru yapılabilmesi için öncelikle açılacak bir alacak davası ve sonucunda verilecek bir mahkeme ilamının bulunması gerektiği, bir mahkeme ilamı bulunmadan idarenin söz konusu alacağın tahsilini personelin aylığından resen kesinti yapmak suretiyle sağlayamayacağı hususlarının düzenlendiğini;

657 sayılı D.M.K.'nun Kişisel Sorumluluk ve Zarar Başlıklı 12.nci maddesindeki bahsi geçen sorumluluğun genel hükümlerden kaynaklanan Türk Borçlar Kanununun haksız fiile ilişkin hükümlere ilişkin olduğunu, netice itibariyle 5018 sayılı Kanun gibi 657 sayılı kanunda da Devlet memurunun kasıt ya da ihmal suretiyle Kurumuna verdiği zararın ilgiliye

ödettirilmesinde, idare tarafından ilgili kamu görevlisine karşı adli yargıda açılacak alacak davası yöntemi kabul edilmiş olup, bunun tek istisnası, fiilin meydana geldiği tarihte en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmeyen zararlarda memurun bunu kabul etmesi hali olduğunu;

Bu nedenlerle davalı tarafından adli yargıda alacak davası açılmak sureti ile zararın tazmini yoluna gidilmesi gerekirken, maaştan kesinti yapmak sureti ile resen tahsile gitmesi işleminin hukuka aykırı olduğunu belirterek; davalı idarenin haksız ve yersiz olarak davacı üyenin maaşından yapmış bulunduğu 930,44.TL haksız kesintinin yasal faizi ile birlikte iadesine karar verilmesi istemi ile idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı vekili süresi içinde verdiği cevap dilekçesinde özetle, kamu zararının tazmini için 657 sayılı Kanun'un 12. Maddesinde genel adli yargının görevli gösterildiğini, bunun geri istirdadı için açılan iş bu davada da görevli yargı yerinin adli yargı olduğunu, bu nedenle açılan davada adli yargı yerleri yönünden görevsizlik kararı verilmesi gerektiğini belirterek; görev itirazında bulunmuştur.

İzmir 4. İdare Mahkemesi;12.09.2014 gün ve 2014/1170 Esas sayılı kararında "Dosyanın incelenmesinden, davacının Kredi ve Yurtlar Kurumu İzmir Bölge müdürlüğünde Personel Şefi olarak görev yaptığı, bağlı bulunan değişik yurtlarda güvenlik görevlisi olarak çalışmakta iken işten ayrılan güvenlik görevlilerinin işten ayrılışının zamanında valiliğe bildirilmemesi nedeniyle izmir Valiliğince davacının görev yaptığı kuruma toplam 7.326,75 TL idari para cezası verildiği, bu cezanın kurum tarafından %25 indirimden faydalanılarak 5.494.76 TL olarak ödendiği, daha sonra kurum tarafından bir soruşturma yapıldığı ve para cezası verilmesinde davacının da aralarında bulunduğu 7 kişinin sorumlu olduğunun tespit edildiği ve daha önce ödemesi yapılan 5.494,76 TL'nin yedi'ye bölünmesi suretiyle kişi başına 915,79 TL borç çıkarıldığı, önce bu borcun ödenmesi gerektiğinin davacıya tebliğ edildiği, daha sonra da maaşından re'sen kesinti yapılarak tahsil edildiği, yapılan kesintinin hukuka aykırı olduğunu ileri süren davacı tarafından da faiziyle birlikte maaşından kesilen 930,44 TL'nin tarafına ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İncelenen olayda uyuşmazlık, kamu görevlisi olan davacının, görevini gereği gibi yerine getirmediğinden yerine getirmediğinden kamu zararına sebep olduğundan bahisle maaşından re'sen kesinti yapılmasının mümkün olup olmadığı ve davacının para cezası verilmesinde kusur ve sorumluluğu bulunup bulunmadığından kaynaklanmaktadır.

Bu durumda, davacının maaşından re'sen kesinti yapıldığı ve bunun idari bir işlem olduğu dikkate alındığında, yapılan kesintilerin davacıya ödenmesi talebiyle açılan bu davanın idare hukuku kuralları çerçevesinde idare mahkemesinde görülüp çözümlenmesi gerekmektedir." şeklindeki gerekçesi ile davalı idarenin görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı vekilinin, adli yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçesi üzerine dava dosyasının onaylı bir örneği Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı; 25.02.2015 gün ve 2014/396558 sayılı kararı ile; "Dava dosyasının incelenmesinde; Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Hoca Ahmet Yesevi Yurdu Müdürlüğünde İzmir II Emniyet Müdürlüğü Özel Güvenlik Şube Müdürlüğü görevlileri tarafından yapılan 23.09.2013 tarihli kontrollerde, güvenlik görevlisi olarak bildirimi yapıldığı halde sonradan işten ayrıldığı anlaşılan bazı güvenlik görevlilerinin ayrılış bildiriminin 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun "kimlik" başlıklı 12. maddesinde yer alan "Herhangi bir sebeple görevinden ayrılan özel güvenlik görevlileri işveren tarafından onbeş gün içinde valiliğe bildirilir." hükmüne uyulmadığının anlaşılması sonucu, iş yoğunluğu nedenine dayalı savunmanın reddi ile Kredi Yurtlar Kurumuna, 5188 sayılı Kanunun 20/f maddesi uyarınca toplam 7.326,25 TL idari para cezası verilmiş, kanundaki indirim hakkı kullanılarak ödenen 5.494,76 TL'nin kurumda görevli davacı ve arkadaşlarına kusurlu oldukları gerekçesi ile rucu edilerek, davacı bakımından 930.44 TL borç bildirimi yapılmış, maaşından kesinti yapılan davacı ise, kesintinin haksızlığını iddia ederek maaşından kesilen paranın faizi ile birlikte iadesi için idari yargı yerinde dava açmıştır. Davacı tarafından Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüne karşı açılan davada, davalı idarece görev itirazında bulunulduğu, İzmir 2. İdare Mahkemesinin 12/09/2014 gün ve 2014/1170 E sayılı kararı ile itirazın reddi üzerinde, davalı idare vekili tarafından olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması talebi ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına başvurulduğu anlaşılmaktadır.

5018 sayılı "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu"nun "Muhasebe Hizmeti ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki ve Sorumlulukları" kenar başlıklı 61. maddesinde yer alan "Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm mali işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir. Bu işlemleri yürütenler muhasebe yetkilisidir. Memuriyet kadro ve unvanlarının muhasebe yetkilisi niteliğine etkisi yoktur ..." hükmü ile muhasebe yetkilisi tanımlanmış, görev ve yetkileri belirlenmiş, ayrıca, görevleri sırasında ortaya çıkan kamu zararını ödemekle/ iade etmekle yükümlü oldukları hüküm altına alınmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Kişisel sorumluluk ve zarar" kenar başlıklı 12. maddesinde "Devlet memurları, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendilerine teslim edilen Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekti tedbirleri almak zorundadırlar. / Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır. /Zararların ödettirilmesinde bu konudaki genel hükümler uygulanır. Ancak fiilin meydana geldiği tarihte en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmeyen zararlar, kabul etmesi halinde disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulu kararına göre ilgili memurca ödenir." hükmünü içermektedir. Bu hüküm ile devlet memurlarının görevleri sırasında ihmal ya da kasıtla ortaya çıkmasına neden oldukları kamu zararını giderme yükümlülükleri belirlenmiştir. Maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "Zararların ödettirilmesinde bu konudaki genel hükümler uygulanır." hükmü ile kamu zararının giderilmesi konusundaki davaların özel hukuk hükümlerine göre, adli yargı yerinde genel mahkemelerde görülmesi gerektiği belirtilmektedir.

Aynı Kanunun 13. maddesinin son fıkrasında ise "12 nci maddeyle bu maddede belirtilen zararların nevi, miktarlarının tespiti, takibi, amirlerin sorumlulukları ve yapılacak işlemlerle ilgili diğer hususlar Başbakanlıkça

düzenlenecek yönetmelikle belirlenir" hükmü ile kamu görevlilerinin görevleri sırasında neden oldukları kamu zararının tahsil usulü Yönetmelik hükümlerine bırakılmıştır.

19/10/2006 günlü, 26324 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" hükümleri incelendiğinde, kamu görevlilerinin neden oldukları zararların öncelikle rıza ile ödettirilmesi, mümkün olmaması halinde ise, adli, idari yada askeri yargı yerlerinden alınacak kararların genel hükümlere göre icra edilmesi hususu düzenlenmektedir.

Sonuçta, kamu zararına neden olan memurun eyleminin aynı zamanda, görevi ihmal, görevi kötüye kullanma ya da daha ağır nitelikteki suçlardan dolayı ceza yargılamasına da konu olma olasılığı bulunması karşısında, memurun kişisel kusurundan kaynaklanan ve Borçlar Kanunu hükümlerine göre haksız fiil teşkil eden eylemlerinden ötürü ortaya çıkan kamu zararının da özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiği düşünülmektedir.” şeklindeki gerekçesi ile 2247 sayılı Yasa'nın 10'uncu maddesi uyarınca, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü’nün, Serdar ÖZGÜLDÜR’ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT’un katılımlarıyla yapılan 4.5.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı Yüksek Öğretim Kurumu Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, davalı Yüksek Öğretim Kurumu Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü bakımından 10.maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Birgül YİĞİT’in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL’ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Hoca Ahmet Yesevi Öğrenci yurdunda görevlendirilen özel güvenlik görevlilerine ilişkin durumun 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair kanunun 12.maddesine aykırı şekilde 15 gün içinde İl Emniyet Müdürlüğü’ne bildirilmemesi nedeni ile, İzmir Valiliği tarafından davalı kuruma kesilen 5.494,76.TL’nin, davacının maaşından resen kesinti yapılmak sureti ile tazmin edilmesine ilişkin davalı idare işleminin hukuka aykırı olduğu iddiası ile, ödenen paranın davacıya iadesine karar verilmesi istemi ile açılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, bu Kanunun amacının, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve malî saydamlığı sağlamak üzere, kamu malî yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolü düzenlemek olduğu belirtilmiş, "Kamu zararı" başlıklı 71. maddesinde, kamu zararı, "kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır." biçiminde tanımlanmış ve kamu zararının belirlenmesinde; a) iş, mal veya hizmet karşılığı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması, b) mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması, c) transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması, d) iş, mal veya hizmetin rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla alınması veya yaptırılması, e) idare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması, g) mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılmasının esas alınacağı, kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararının, zararın oluştuğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte ilgililerden tahsil edileceği, kamu zararının, bu zarara, neden olan kamu görevlisinden veya diğer gerçek ve tüzel kişilerden tahsiline, ilişkin usul ve esasların Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği kurala bağlanmıştır.

19.10.2006 tarih ve 26324 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak 1.1.2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe giren Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "Kamu Zararından Doğan Alacağın Tebliğ ve Takibi" başlıklı 10. maddesinde, kamu zararından doğan alacakların, yetkili birimlerce sorumluların ve ilgililerin bilinen adreslerine imzaları alınmak suretiyle veya Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edileceği, tebliğde; borcun miktarı, sebebi, doğuş tarihi, faiz başlangıç tarihi, ödeme yeri, yedi günlük itiraz süresi ve itiraz mercii belirtilerek, söz konusu tutarın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödenmesinin isteneceği, itiraz ve itirazı değerlendirme süresinin bir aylık ödeme süresini etkilemeyeceği, kamu zararı alacaklarının yapılan tebligata rağmen sorumlular ve/veya ilgililerce süresinde rızaen ödenmemesi halinde ilgili alacak takip dosyasının sürenin bitiminden itibaren beş iş günü içerisinde alacağın hükmen tahsili ipin, strateji geliştirme birimi veya taşradaki ilgili takip birimince kamu idaresini temsile yetkili hukuk birimine gönderileceği, 12. maddesinde ise kamu zararından doğan alacakların rızaen ve sulh yolu ile ödenmek, Borçlar Kanunu hükümlerine göre takas yapılmak ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümleri uygulanmak suretiyle tahsil edileceği belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen Kanun ve Yönetmelik maddelerine göre; 5018 sayılı Kanun'un 71'inci maddesinde tanımlanan kamu zararının tahsil ve takibinde 5018 sayılı Kanun'un 71'inci maddesi ile anılan maddeye dayanılarak yürürlüğe konulan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'te yer alan hükümlerin uygulanması gerektiği, bu hükümlere göre kamu zararının tahsili için öncelikle sorumlu personelin rızaen ve sulh yoluyla ödeme yapması gereğinin kendisine tebliğ edileceği, kamu zararı nedeniyle ortaya çıkan alacağı personelin rızaen ödememesi

durumunda 2004 sayılı icra ve İflas Kanunu'na göre takip yapılacağı, İcra ve İflas Kanunu'na göre takip başlatılmadan idarenin söz konusu alacağın tahsilini personelin aylığından re'sen kesinti yapmak suretiyle sağlayamayacağı, ortaya çıkan kamu zararının tahsili/tazmini hususunda idarenin re'sen icra yetkisinin bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

Dosya kapsamında yapılan inceleme neticesinde; Yüksek Öğretim Kurumu Kredi ve Yurtlar Bölge Müdürlüğü'nce Genel Müdürlüğe yazılan 08.04.2013 gün ve 4.382 sayılı yazı ile, Bölge Müdürlüğüne bağlı yurt müdürlüklerinde kadrolu olarak çalışmakta olan Koruma ve Güvenlik Görevlisi ünvanlı personeli ile hizmet alımı yoluyla çalıştırılan özel güvenlik görevlileri arasında farklılık olması ve güvenlik hizmetlerindeki çalışmalarda ikilik doğması nedeniyle; bölgeye bağlı Bornova Kız Yurdu Müdürlüğü'nde görev yapan 4 kişi, Bornova Erkek Yurdu Müdürlüğü'nde görev yapan 7 kişi, Atatürk Yurdu Müdürlüğü'nde görev yapan 2 kişi ve H.A.Tatari Yurdu Müdürlüğü'ndeki görev yapan 1 kişi olmak üzere toplam 14 Koruma ve Güvenlik Görevlisi ünvanlı personelin H.A.Yesevi Yurdunda görev yapmasının daha uygun olacağı belirtilerek gereği için gönderildiği, bu talebin 24.04.2013 tarihinde Genel Müdürlükçe onaylandığı, bunun üzerine Bölge Müdürlüğü tarafından İl Emniyet Müdürlüğü'ne yazılan 08.05.2013 gün ve 2095 sayılı yazı ile; H.A. Yesevi Yurdu Müdürlüğü'nde görevli güvenlik görevlisi sayısının 14 kadrolu+6 hizmet alımı şeklindeki 20 kişi olarak değiştirilerek onaylanmasının istendiği; talebin İzmir İl Emniyet Müdürlüğü'nün 22.05.2013 gün ve 367 sayılı kararı ile kabul edildiği; bunun üzerine Hoca Ahmet Yesevi Öğrenci Yurdunda 23.09.2013 tarihinde kontrol yapıldığı ve Atatürk Öğrenci Yurdu Müdürlüğü'nde görevli görülen Ednan Kaya ve Yaşar Çoban isimli kişilerin 5188 sayılı Kanun'un 12. Maddesine aykırı olarak işten ayrılma bildirimlerinin yapılmadığının tespit edildiği ve konu ile ilgili olarak Atatürk Yurdu Müdürlüğü'nden savunma istendiği; Yüksek Öğretim Kurumu Kredi ve Yurtlar Kurumu İzmir Bölge Müdürlüğü tarafından verilen 21.10.2013 gün ve 4986 sayılı yazı cevabında; Ednan KAYA, Yaşar ÇOBAN, Atatürk Öğrenci Yurdundan 15.07.2013 tarihinde ayrıldıkları ve H.A.Yesevi Yurdu Müdürlüğünde 15.07.2013 tarihinde görevlerine başladıkları ancak bildirimlerinin Yurt Müdürlüklerinin Kız öğrenci ve Erkek öğrencilerin ayırımı yapılarak yeni düzenlemeye gidilmesi ve hizmet alımı yapılan özel güvenlik personellerinin yer değişim işleri konusundaki iş yoğunluğu ve T.C. İzmir Valili Özel Güvenlik Komisyonu tarafından, Ege Öğrenci Yurdu (Bornova Erkek Yurdu), Zübeyde Hanım Öğrenci Yurdu (Bornova Kız Yurdu), Atatürk Öğrenci Yurdu ve H.A. Tatari Öğrenci Yurdu Müdürlüklerinin Kadrolu personellerinin kadrolarının iptali ile H.A. Yesevi Yurdu Müdürlüğünün kadrolu personel kadrosunun arttırılışının onaylanmasının yeterli olacağı yönündeki düşünce nedeniyle sehven unutulduğunun bildirildiği, bunun üzerine İzmir Valiliği tarafından her bir yurt müdürlüğüne ayrı olmak üzere, faizi ile birlikte toplamda 7.326,25 TL idari para cezası kestiği, söz konusu idari para cezasının indirimli şekilde 5424,00 TL olarak davalı kurum tarafından ödendiği tespit edilmiştir.

Davaya konu idari para cezasının Yüksek Öğretim Kurumu, Kredi ve Yurtlar İzmir Bölge Müdürlüğü tarafından ödenmesi sonrasında; ödeme konusu meblağın, idari para cezasının doğmasına sebebiyet veren kamu görevlilerinden rucuen tahsili istemi ile Bölge Müdürlüğü'nün 06.02.2014 gün ve 6-186 sayılı yazısı ile Bölge Müdürünün onayına sunulduğu ve Bölge Müdürünce talebin 07.02.2014 tarihinde onaylandığı anlaşılmıştır. Bunun üzerine davacıya tebliğ edildiği, davacı tarafından verilen 10.04.2014 tarihli yazıda söz konusu meblağın maaşından 4 eşit taksit halinde kesilmesini talep ettiği ve bu şekilde davacının maaşından kesinti yapılmak sureti ile davaya konu idari para cezasının rucuen tazmin edildiği anlaşılmıştır.

2577 sayılı "İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2.maddesinde İdari dava türleri sayılmış olup,

a) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar idari dava türleri olarak sayılmıştır.

Belirtilen tüm bu hususlara göre, davaya konu edilen husus herhangi bir idari işlem veya eylemden kaynaklanmayıp, davacının kendi rızası ile yaptığı ödemenin hukuka aykırılığı iddiasıyla iadesi istemine ilişkin olduğundan, 2577 sayılı Kanun'un 2.maddesinde belirtilen idari dava türlerine uymamakla birlikte, davacının haksız yere ödediğini iddia ettiği paranın iadesi için alacak davası şeklinde açmış bulunduğu davanın, Borçlar Kanunu kapsamında özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde adli yargı görevli olduğundan, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile, davalı idare vekilinin görev itirazının reddine ilişkin İzmir 4.İdare Mahkemesi'nce verilen kararın kaldırılmasına karar vermek gerekmiştir.

-

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, davalı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü vekilinin GÖREV İTİRAZININ REDDİNE İLİŞKİN İzmir 4.İdare Mahkemesi'nce verilen 12.09.2014 gün ve 2014/1170 Esas sayılı KARARIN KALDIRILMASINA, 4.5.2015 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

-

-

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Ayhan	Mehmet
ÖĞÜŞ	AKARSU	AKBULUT